

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Завідувачка кафедри галузевої соціології
_____ *Тенюк Р.В.*
Протокол № 1 від 30.08. 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

для студентів

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 054 «Соціологія»
Освітній рівень: «Бакалавр»
Освітня програма: «Соціологія»
Вид дисципліни: «Вибіркова»

Форма навчання : денна
Навчальний рік : 20 /20__
Семестр: 4
Кількість кредитів ECTS: 4
Мова викладання, навчання та оцінювання : українська
Форма заключного контролю: іспит

Викладач: проф.Туленков М.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від « 30 » 08 2019 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ *Петренко-Лисак А.О.*

1. Мета дисципліни – надання студентам ґрунтовних знань з теорії організації та набуття ними необхідних умінь використання отриманих знань у перебігу вивчення та впорядкування соціальних об'єктів, явищ і процесів у сучасному суспільстві.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) знати основні засади загальної соціології, соціології організації та управління;
- 2) володіти навичками програмування соціологічних досліджень та використання емпіричних методів соціологічного аналізу.

3. Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Теорія організації» входить до циклу професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр», спеціальності «соціологія», освітньої програми «соціологія». Вона відноситься до вибіркового блоку дисциплін «Соціологія менеджменту та маркетингу» і передбачає вивчення наукових засад, генезису, понятійно-категоріального апарату, законів, принципів, методів, функцій, місця і ролі організаційної теорії в системі сучасного соціологічного знання, а також особливостей форм і методів проєктування організаційних систем та вимірювання ефективності їх функціонування в сучасному соціумі.

У перебігу вивчення даної дисципліни передбачається набуття студентами умінь і навичок роботи з сучасною науковою та спеціальною літературою, критичного осмислення першоджерел, оцінювання пізнавальних можностей організаційних моделей і концепцій, а також здатностей володіти сучасним методологічним інструментарієм соціологічної науки для вивчення організаційних змін соціальних об'єктів в умовах суспільних змін і глобальних трансформацій.

Програма дисципліни складається з двох взаємопов'язаних змістовних частин: *частина 1* «Теорія організації як галузь сучасного наукового знання»; *частина 2* «Механізми функціонування та розвитку організаційних систем».

4. Завдання (навчальні цілі):

- надання студентам міцних знань про закономірності, принципи і методи організації діяльності соціальних об'єктів і процесів, їх організаційного розвитку і змін у сучасному суспільстві, а також відповідних навичок формування організаційної структури, організаційної культури і поведінки персоналу організаційних утворень;
- набуття ними фахових умінь застосовувати методологічний інструментарій теорії організації для планування життєвого циклу організаційних систем, аналізу механізмів їх функціонування та прогнозування тенденцій подальшого розвитку організаційних явищ і процесів у сучасному соціумі;
- розширення в студентів професійного кругозору щодо можливостей, характеру і способів організаційного проєктування соціальних об'єктів і процесів, а також вимірювання ефективності стану їхнього функціонування та розвитку на різних рівнях соціальної організації суспільного буття.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ФК31. Здатність прогнозувати тенденції розвитку структур менеджменту і маркетингу в умовах суспільних змін та глобальних трансформацій.
- ФК32. Здатність визначати соціальні механізми стабільного функціонування та розвитку організаційних систем менеджменту та маркетингу.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання: (1) знати; 2) вміти; 3) комунікація; 4) автономність та відповідальність				
Код	Результат навчання	Форми викладання та навчання	Методи оцінки та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
1.1	Знати науковий статус, концептуальну еволюцію, ключові концепції, теоретичні моделі, структуру, функції та основні категорії теорії організації	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10

1.2	Знати закони, принципи, соціальні умови та механізми формування та розвитку організаційних систем у сучасному суспільстві	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти аналізувати поведінку та діяльність організаційних систем в умовах суспільних змін, глобальних соціально-економічних і соціокультурних трансформацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
2.2	Вміти виокремлювати головні проблеми, а також механізми функціонування і тенденції розвитку організаційних систем у сучасному соціумі	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	15
3	Вміти виконувати та презентувати індивідуальне науково-дослідне завдання з окремих аспектів функціонування та розвитку організаційних систем у сучасному соціумі.	самостійна робота, організація індивідуального науково-дослідного завдання	тематична доповідь, презентація результатів науково-дослідного проєкту(завдання)	15
4	Вміти самостійно здійснювати аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність з вивчення механізмів організації соціальних систем	практичні заняття, науково-дослідне завдання, самостійна робота	тематична доповідь, науково-дослідне завдання	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
РН1 37. Прогнозувати тенденції розвитку організаційних структур в умовах суспільних змін та глобальних трансформацій.	+	+	+	+	+	+
РН1 38. Визначати соціальні механізми стабільного функціонування та розвитку організаційних систем.	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання знань студентів:

- **семестрове оцінювання**

1. оцінювання активної роботи студентів (усних відповідей, тематичних доповідей, практичних і дослідних завдань) під час проведення практичних занять (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2) – **20/12 балів**;
2. виконання двох контрольних робіт (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2; РН4) – **20/12 балів**, (2 контрольні роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожною);
3. виконання та презентація результатів індивідуального науково-дослідного завдання (РН3; РН4) – **20/12 балів**, тобто максимум 15 балів (і мінімум 9 балів) за результат виконання завдання та максимум 5 балів (і мінімум 3 балів) за презентацію отриманих результатів.

- **підсумкове оцінювання:** письмовий іспит за білетом, який містить 4 (чотири) питання (РН1.1; РН1.2; РН2.1; РН2.2) - **максимально 40 балів** (10 максимальних балів або 6 мінімальних балів за кожне питання). Мінімальна оцінка успішного складання іспиту становить – **24 бали**.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо протягом семестру він набрав менше ніж **36 балів**; такий студент допускається до іспиту за умови написання комплексної контрольної (реферативної) роботи, яка за своїм змістом і обсягом має відповідати кількості неопрацьованих ним тем дисципліни протягом семестру.

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються за фактом їх реального проведення, а бали накопичуються студентами протягом усього семестру.
2. Контрольна робота 1 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 1-5.
3. Контрольна робота 2 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 6-10.
4. Індивідуальне науково-дослідне завдання виконується кожним студентом у межах самостійної роботи протягом усього семестру та презентується ним персонально під час проведення 2-х останніх практичних занять за графіком навчального процесу.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ тем и	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Частина 1 «Теорія організації як галузь сучасного наукового знання»</i>				
1	Науковий статус, структура, предмет і функції теорії організації	2	2	6
2	Концептуальна еволюція сучасної соціально-організаційної думки	2	2	6
3	Наукові школи, концепції та моделі організаційної теорії	4	4	6
4	Закономірності, принципи та методи теорії організації	2	4	6
5	Характеристика організаційних явищ і процесів у сучасному суспільстві	2	2	6
<i>контрольна робота 1</i>		-	2	-
<i>Частина 2 «Механізми функціонування та розвитку організаційних систем»</i>				
6	Топологія організаційного простору та організаційного середовища	2	2	6
7	Структура і типологія організаційних об'єктів, явищ і процесів	4	4	6
8	Моделі організаційної поведінки та організаційної діяльності	2	4	6
9	Механізми функціонування та розвитку організаційних систем	2	2	6
10	Технології проєктування та критерії ефективності організаційних систем	4	4	6
<i>контрольна робота 2</i>		-	2	-
<i>Всього годин:</i>		26	34	60

Загальний обсяг: 120 годин, у тому числі:

лекції - 26 годин;

практичні заняття - 34 години;

самостійна робота - 60 годин.

9. Рекомендовані джерела:

Основні (Базові):

1. Балашов А.П. Теория организации: Учебное пособие /А.П.Балашов.- М.: ИНФРА-М, 2017.- 208 с. (С. 6-17; 21-38; 39-52; 79-87; 91-102; 126-149)
2. Граждан В.Д.Социология управления : Учебник /В.Д. Граждан .-М.: Изд-во Юрайт, 2016.- 607 с. (С. 43-68; 71-92; 188-207; 262- 293; 370-383; 557-570)
3. Данюк В.М. Організація праці менеджера: Навчальний посібник /В.М.Данюк /К.: КНЕУ, 2006. – 276с. (С. 8-26; 27-46; 152-170; 187-203)
4. Мильнер Б.З. Теория организаций: Курс лекций /Б.З.Мильнер.- М.:ИНФРА-М, 1999.- 336с. (С. 12-58; 59-124; 125-178; 272-318)
5. Монастирський Г.Л. Теорія організації: Навчальний посібник /Г.Л.Монастирський.- К.: Знання, 2008.-319с. (С. 9-53; 117-168; 169-186; 203-224; 225-258)
6. Смирнов Э.А. Основы теории организации: Учебное пособие /Э.А.Смирнов.- М.:Аудит, ЮНИТИ,1998.-375с. (С. 5-74; 75-134; 135-244; 245-298; 299-322.
7. Туленков М.В. Теорія і практика організаційної взаємодії: підручник /М.В.Туленков.- К.:ІПК ДСЗУ,2011.-456с. (С. 10-82; 127-144; 145-194; 198-254; 258-324; 344-365; 381-400)
8. Щербина В.В. Социальные теории организации: Словарь /В.В.Щербина.-М.: ИНФРА-М-НОРМА. 2001.-264с. (С. 62-85; 89-98; 102-111; 112- 142; 155-167; 170-175; 1880-199)

Додаткові:

1. Андрущенко В.П. Організоване суспільство: досвід соціально-філософського аналізу / В.П. Андрущенко.-К.: Атлант ЮсемСі, 1999.-498с.
2. Антонюк Г.И. Социальное проектирование / Г.И.Антонюк.-Минск: Наука и техника, 1978.-127с.
3. Арджирис К. Организационное научение : пер. с англ. /К.Арджирис.-М.: ИНФРА-М, 2004.-463с.
4. Арсентьев Ю.Н. Организационное поведение:учебник /Ю.Н.Арсентьев.-М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2005.-399с.
5. Афанасьев В.Г. Системность и общество /В.Г.Афанасьев.- М.: Политиздат, 1980.-368с.
6. Блова О.К. Теорія організації: навч. посіб. /О.К.Блова, О.С.Коваленко.- Х.:Точка, 2012.-160с.
7. Беляев А.А, Системология организации / А.А.Беляев, Э.М.Коротков.-М.: ИНФРА-М, 2000.-182с.
8. Богданов А.А. Всеобщая организационная наука. Тектология: в 2-х т. Т.1 /А.А. Богданов.-М.:Экономика,1989.-304с
9. Богданов А.А. Всеобщая организационная наука.Тектология: в 2-х т. Т.2./А.А. Богданов.- М.: Экономика,1989.-351с.
10. Бодди Д. Основы менеджмента: пер.с англ./Д.Бодди, Р.Пейтон.- СПб.: Питер,1999.-816с.
11. Васильев А.С. Підготовка і прийняття управлінських рішень:організаційно-правові проблеми /А.С.Васильев.- Одеса: АО БАХВА,1999.-160 с.
12. Введение в управление: учеб. пособие в 3-х частях / науч. ред. А.Г.Гладышев, В.Н.Иванов, Н.В.Маслова.-М.: АНСТМСУ, 2002.-360с.
13. Винограй Э.Т. Общая теория организации и системно-организационный подход /Э.Т. Винограй.-Томск: Изд-во Томск. гос. ун-та,1989.-236с.
14. Власова А.М. Організаційна поведінка: Навчальний посібник / А.М. Власова, Л.М. Савчук, Н.Ю. Бутенко [та ін.].-К.: КНЕУ, 2001.-249с.
15. Воинов П. Принципы поискового проектирования: учеб. пособие /П. Воинов.- Горький: ГТУ, 1982.-75с.
16. Гавриленко І.М. Соціологія організацій: навч. посібник /І.М. Гавриленко, В.І. Кузьменко, О.Лі. Скідін.- Запоріжжя: ГУ «ЗІДМУ», 2007.-404с.
17. Генсон М.Е. Керування освітою та організаційна поведінка/ М.Е.Генсон.-Л.:Літопис, 2002.- 384 с.
18. Гибсон Дж. Организации: поведение, структура, процессы: пер. с англ. /Дж.Гибсон, Д.Иванцевич, Д.Донелли.- М.: ИНФРА-М, 2000.-662с.
19. Гидденс Э. Конструирование общества: очерк теории структуризации /Э.Гидденс // Западная теоретическая социология (60-80-е гг.).-М.: Прогресс, 1989.-34-42.
20. Гуд Г.Х. Системотехника: введение в проектирование больших систем /Г.Х.Гуд, Р.Э.Макол.-М.: Наука, 1962.-212с.
21. Дафт Р.Организации: Учебник: пер. с англ. /Р.Дафт.- СПб.: «Нева», 2002.-348с.
22. Денисов А.А. Теория больших систем управления /А.А.Денисов, Д.Н. Колесников.- Л.:Энергоиздат,1982.-288 с.
23. Дизайн: очерки теории системного проектирования /Науч. ред. М.С.Каган [Н.П. Валькова, Ю.А.Грабовенко, Е.Н.Лазарев, В.И. Михайленко].- Л.: Изд-во ЛГУ, 1983.-184с.
24. Дизель П.М. Поведение человека в организации: пер. с англ. /П.М.Дизель.-М.: Фонд за экономическую грамотность, 1993.-272с.
25. Диксон Д. Проектирование систем: изобретательство, анализ, принятие решений /Д.Диксон.-М.: Мир, 1969.-440с.
26. Добраев В.Л. Организационное поведение: Учебник /В.Л. Добраев.-М.: ЭКСМОС, 2002.-320с.
27. Дорф Р. Современные системы управления: пер. с англ./ Р.Дорф, Р.Бишоп.-М.: Лаборатория базовых знаний, 2004.- 832с.
28. Друкер П. Практика менеджмента: пер. с англ./ П.Друкер.-М.: Вильямс, 2000.- 398с.
29. Дяченко Т.О. Організаційна культура: теорія і практика : моногр. / Т.О.Дяченко.- К.: Логос, 2012.- 323 с.
30. Жариков О.Н. Системный подход к управлению /О.Н. Жариков, В.И. Королевская, С.Н. Хохлов.-М.:ЮНИТИ-ДАНА,2001.-62с.
31. Калигин Н.А. Принципы организационного управления /Н.А.Калигин.-М.: Финансы и статистика, 2003.- 384с.
32. Киричук В.В. Історія державного управління в Україні : навч. посібник /В.В.Киричук, В.І.Тимчук.-К.: Вид-во УАДУ,2001.-244с.
33. Князева Е.Н. Законы эволюции и самоорганизации сложных систем /Е.Н. Князева, С.П.Курдюмов.-М.: Наука, 1994.-312с.
34. Ковалева И. Мотивы поведения и деятельности /И.Ковалева.- М.: Наука, 1988.-192с.
35. Комарницький І.Ф. Антикризове управління підприємством: теорія та практика : Навч. посібник /І.Ф.Комарницький, Ю.О.Терлецька.- Чернівці : Рута, 2012.- 248 с.
36. Коренченко Р.А. Общая теория организации: учебник.- 3-е изд. / Р.А. Коренченко.- М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2013.-486с.
37. Коротков Э.М. Исследование систем управления /Э.М.Коротков.-М.: Дека,2003.-336с.
38. Кочеткова А.И. Введение в организационное поведение и организационное моделирование /А.И.Кочеткова.- М.: Дело, 2007.-944с.
39. Кравченко А.И. Социология управления: фундаментальный курс /А.И.Кравченко, И.О.Тюрина.- М.: Академический Проект, 2004.- 1136с.
40. Кравченко А.И. История менеджмента : учебник /А.И.Кравченко.-М.: Академический Проект,2003.- 326с.
41. Кравченко А.И. Трудовые организации: структура, функции, поведение /А.И. Кравченко.- М.: Наука, 1991.-240с.
42. Кредісов А.І. Історія вчень менеджменту: підручник / А.І.Кредісов.-К.: Знання України, 2007.-335с.
43. Лимаренко А. Законы организации и социальные алгоритмы: методолог. очерки общ. теории организации/А.Лимаренко.-Владивосток:Изд-во Дальнев. гос. ун-та, 1989.-192с.
44. Ломагин Н.А. Международные организации: теория и практика деятельности : Учеб. пособие /Н.А.Ломагин.- СПб.: Изд-во С-Петербур. ун-та, 2012.- 192 с.
45. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: навч. посібник /М.П.Лукашевич, М.В.Туленков.-К.: Каравела, 2007.- 296с.
46. Лютенс Ф. Организационное поведение: пер с англ.- 7-е изд./Ф.Лютенс.-М.: ИНФРА-М, 1999.- 692с.
47. Мальська М. П. Корпоративне управління: теорія і практика : підручник / М.П.Мальська, Н.Л.Мандюк, Ю.С.Занько.- К.: Центр учб. літер., 2012.- 359 с.
48. Мескон М. Основы менеджмента: пер с англ. / М.Мескон, М.Альберт, Ф.Хедоурн.-М.: Дело,1992.-702с.
49. Наука управління: з історії менеджменту : Хрестоматія / Упорядник І.О.Слєпов.- К.:Либідь, 1993.-389с.
50. Новак В.О. Організаційна поведінка : підручник. / В. О. Новак, Т.Л. Мостенська, О.В. Ільченко.- К.: Кондор, 2013.- 493 с.
51. Общий курс менеджмента в таблицах и графиках: учебник /под ред. Б.В.Прыкина.- М.: Банки и биржи, ЮНИТИ,1998.- 415с.
52. Овсюченко Ю.В. Оцінка діяльності підприємств та прийняття управлінських рішень / Ю. В. Овсюченко.- Харків: ХНУРЕ, 2010.- 197 с.
53. Оучи У. Методы организации производства: японский и американский подходы: пер с англ./У.Оучи.-М.: Экономика,1984.-184с.

54. Пригожин А.И. Методы развития организации /А.И.Пригожин.-М.:МЦФЭР, 2003.- 526с.
55. Пригожин А.И. Современная социология организаций / А.И.Пригожин.-М.: Интерпракс, 1995.- 296с.
56. Принципы организации социальных систем: теория и практика/ под ред. М.И. Сетрова.-К.: Выща школа,1988.-242с.
57. Принципы хозяйственной самоорганизации .- М.: Изд-во МГУ, 1993.-144с.
58. Системы и методы оценки эффективности организации: Учебное пособие / Е.М. Угрюмова и др. — Харьков : ХАИ, 2010.- 391 с.
59. Суіменко Є.І. Соціальна інженерія: експериментальний курс лекцій /Є.І. Суіменко.-К.: Інститут соціології НАН України, 2011.- 224с.
60. Сурмин Ю.П. Теория социальных технологий: учебное пособие /Ю.П.Сурмин, Н.В.Туленков.-К.: МАУП, 2004.-608с.
61. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: навч. посібник / М.В. Туленков. – К. : Каравела, 2007. – 303с.
62. Туленков М.В. Теоретико-методологічні основи організаційної взаємодії в соціальному управлінні: моногр. /М.В. Туленков.-К.:Каравела, 2014.-512с.
63. Управление организацией: учебник /под ред. А.Г.Поршнева, З.П.Румянцевой, Н.А. Саломатина.-2-е-изд.-М.: ИНФРА-М, 1998.- 669с.
64. Федорова Н.Н. Организационная структура управления предприятием: учеб. пособие /Н.Н.Федорова.- М.: ТК «Велби»,2003.- 256с.
65. Федів І.О. Комплексний аналіз ефективності управління: теорія та практика: посібник/ І. О. Федів, В.В.Соколовська .- Л.: Папуга, 2003. - 400с.
66. Фролов С.С. Социология организаций: Ученик / С.С.Фролов.-М.:Гардарики, 2001.- 384с.
67. Хачатуров С.Е. Организация производственных систем (теоретическое основание организационной науки) /С.Е.Хачатуров.-Тула: Шар,1996.-202с.
68. Хітра О.В. Організаційна поведінка: курс лекцій /О.В.Хітра.- Хмельницький: ХНУ, 2008.- 247с.
69. Холл Р.Х. Организации: структуры, процессы, результаты / Р.Х.Холл .- СПб.: Питер, 2001.- 236с.
70. Шермерон Дж. Организационное поведение: пер с англ.- /Дж. Шермерон, Дж.Хант, Р.Осборн.- СПб.: Питер, 2004.- 826 с.
71. Широкова Г.В. Управление организационными изменениями: Учебное пособие / Г.В.Широкова.- СПб.: С.-Петербург. гос. ун-т, 2005.- 432с.
72. Штомпка П. Социология социальных изменений: пер. с англ./П.Штомпка.-М.: Аспект-Пресс, 1996.- 368с.
73. Щекин Г.В. Теория социального управления / Г.В.Щекин .-К.:МАУП, 1996.- 408с.